

**Щотижнева аналітична записка №15
стосовно змін законодавства у сфері економіки і фінансів,
які мають вплив на імплементацію Україною acquis ЄС,
за період з 22 травня до 28 травня 2023 року**

За період з 22 травня 2023 року до 28 травня 2023 року:

- Президентом України ухвалено 24 документи, з них **20 указів та 4 розпорядження**;
- Кабінет Міністрів України ухвалив 14 нормативно-правових актів (НПА), з них **6 постанов та 8 розпоряджень**;
- Правління Національного Банку України ухвалило **2 постанови, 1 рішення**;
- у Верховній Раді України зареєстровано 37 ініціатив, з них **24 законопроекти та 13 проєктів постанов**. Президентом України внесено на розгляд ВРУ **3 законопроекти та 1 проєкт постанови**, народними депутатами України ініційовано **21 законопроект та 12 проєктів постанов**.

[Рада ЄС продовжила тимчасову лібералізацію торгівлі з Україною](#)

26/05/2023 14:51 пресслужба Ради ЄС.

Рада Європейського Союзу ухвалила постанову, яка продовжує на один рік, до червня 2024 року, заходи стосовно повної лібералізації торгівлі з Україною, які охоплюють скасування всіх мит, квот і торговельних захисних обмежень щодо українського експорту.

Ухвалена постанова стосується:

- усі несплачені митні збори відповідно до Розділу IV Угоди про асоціацію між ЄС та Україною про створення поглибленої та всеосяжної зони вільної торгівлі (ПВЗВТ). Це стосується двох категорій товарів: фруктів і овочів, на які поширюється система вхідних цін, а також сільськогосподарської продукції та перероблених сільськогосподарських продуктів, на які поширюються тарифні квоти;
- справляння антидемпінгового мита на імпорт українського походження до дати набрання чинності цієї постанови;
- застосування єдиних правил імпорту (захисних заходів) щодо імпорту українського походження.

Заходи з лібералізації торгівлі реалізуються відповідно до зобов'язань статті 2 Угоди про асоціацію (ПВЗВТ), у якій це закріплюється як суттєвий елемент Угоди, що сприяє повазі до принципів суверенітету та територіальної цілісності, непорушності кордонів та незалежності.

Постанову буде підписано представниками Ради ЄС та Європейського Парламенту та опубліковано в Офіційному журналі до набуття чинності 6 червня.

**Перелік законодавчих актів, що були ухвалені за період
з 22 травня до 28 травня 2023 року із зазначенням, які acquis ЄС
імплементуються такими законодавчими актами**

[Проект](#) №9330 Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення діяльності Антимонопольного комітету України” від 26.05.2023

Законопроект має забезпечити виконання статті **256 Частини 1 “Антиконкурентні дії та злиття” Глави 10 “Конкуренція” Розділу IV “Торгівля і питання, пов’язані з торгівлею” Угоди**

про асоціацію та забезпечує наближення українського конкурентного законодавства та практику його застосування до [acquis](#) Європейського Союзу [Регламенту ЄС 1/2003 від 16 грудня 2002 року](#), [Директиви №2019/1 від 11 грудня 2018 року](#), [Директиви Європейського Парламенту та Ради 2014/104/ЄС від 26 листопада 2014 року](#) про деякі правила, що регулюють позови про відшкодування шкоди за національним законодавством за порушення положень законодавства про конкуренцію держав-членів та Європейського Союзу

[Проект №0207](#) Закону України **“Про ратифікацію Угоди між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, з іншого боку, щодо участі України в програмі Європейського Союзу “Єдиний ринок” (2021 – 2027)”** від 26.05.2023.

Проект Закону України розроблено з метою забезпечення виконання всіх необхідних внутрішньодержавних процедур щодо набрання чинності зазначеною Угодою та участі України у програмі Європейського Союзу [«Єдиний ринок» \(2021-2027\)](#), що забезпечить участь України у Програмі та сприятиме реалізації спільних проектів у рамках Програми.

Угода була підписана 2 лютого 2023 року у м. Києві.

Програму запроваджено відповідно до [Регламенту \(ЄС\) 2021/690 Європейського Парламенту та Ради від 28 квітня 2021 року](#)

Програма фінансової підтримки ЄС (4.2 млрд євро на 7 років), яка дає можливість посилити та підвищити прозорість Єдиного ринку та забезпечити розвиток його потенціалу задля створення робочих місць, координувати заходи та зменшити адміністративні бар'єри, зосередитись на економічному відновленні промислових екосистем, а також допомагає Єдиному ринку повністю розкрити свій потенціал і забезпечити відновлення Європи після пандемії COVID-19.

[Проект №9311-1](#) Закону України **“Про оптимізацію структури власності оператора газотранспортної системи України”** від 24.05.2023

Законопроект є альтернативним до внесеного Кабінетом Міністрів України №9311 від 19.05.2023 [Проект](#) Закону України **“Про оптимізацію структури власності оператора газотранспортної системи України”**

Автори альтернативного законопроекту стверджують, що законопроект з цього приводу у редакції, поданій Кабінетом Міністрів України створює ризики несвоєчасного та/або неналежного невиконання Україною вищезазначених зобов'язань, зокрема в частині щодо затвердження нової редакції статуту та обрання нової наглядової ради ТОВ “Оператор ГТС України”.

Законопроекти розроблені з метою забезпечення виконання Україною [Меморандуму про взаєморозуміння від 16 січня 2023 року, укладеного між Україною та Європейським Союзом](#) та [Меморандуму про економічну та фінансову політику](#) від 24 березня 2023 року, укладеного між Україною та Міжнародним валютним фондом

[Проект №9269/П](#) Постанови про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" щодо приведення термінології у відповідність із міжнародними стандартами від 24.05.2023

Проект постанови запропонований для прийняття за основу проекту Закону України №9269 від 03.05.2023 [Проект](#) Закону України **“Про внесення змін до Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" щодо приведення термінології у відповідність із міжнародними стандартами”**.

Законопроект має забезпечити виконання статті 133 Підрозділу 6 “Фінансові послуги” Частини 5 “Нормативно-правова база” Глави 6 “Заснування підприємницької діяльності, торгівля послугами та електронна торгівля” Розділу IV “Торгівля і питання, пов’язані з торгівлею”, статті 385 Глави 12 “Фінансові послуги” Розділу V “Економічне та галузеве співробітництво”, додатку XVII-2 Угоди про асоціацію та забезпечує адаптацію законодавства України до окремих стандартів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) і вимог [Директиви ЄС 2018/843](#) стосовно термінів: «діячі, які виконують публічні функції в міжнародних організаціях», «іноземні публічні діячі» та «національні публічні діячі», відповідно до яких їх визначення доповнено словами «протягом останніх трьох років»,

[Директиви \(ЄС\) 2015/849](#) Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року «Про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, про внесення змін до Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 648/2012 та про скасування Директиви Європейського Парламенту і Ради 2005/60/ЄС та Директиви Комісії 2006/70/ЄС»

[Проект](#) №9283-1 Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо додаткових заходів зміцнення морської безпеки держави та регулювання діяльності у сфері охорони життя та пошуку і рятування людей на морі” від 23.05.2023 є альтернативним до [законопроекту](#) №9283 від 10.05.2023 “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання діяльності у сфері охорони життя та пошуку і рятування людей на морі”

Законопроекти мають забезпечувати виконання статті 368 Глави 7 “Транспорт” Розділу V “Економічне та галузеве співробітництво”, додатку XXXII Угоди про асоціацію та імплементувати окремі положення acquis ЄС: [Директиви 2002/59/ЄС](#) Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2002 року, що засновує систему Співтовариства з нагляду за рухом суден та інформування і скасовує Директиву Ради 93/75/ЄЕС; [Директиви](#) Ради № 92/29/ЄЕС від 31 березня 1992 р. про мінімальні вимоги щодо безпеки та здоров’я з метою покращення медичного обслуговування на борту суден; [Директиви](#) Європейського Парламенту і Ради 2010/65/ЄС від 20 жовтня 2010 року про процедури звітування для суден, які прибувають до та/або відходять із портів держав-членів, та скасування Директиви 2002/6/ЄС.

Детальний аналіз впливу [Проект Закону України “Про ратифікацію Угоди між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, з іншого боку, щодо участі України в програмі Європейського Союзу “Єдиний ринок” \(2021 – 2027\)”](#)

26 травня 2023 року в порядку законодавчої ініціативи Президент України вніс у Верховну Раду України [проект](#) Закону України “Про ратифікацію Угоди між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, з іншого боку, щодо участі України в програмі Європейського Союзу “Єдиний ринок” (2021 – 2027)”, який зареєстровано у ВРУ за №0207.

[Проект](#) Закону України «Про ратифікацію Угоди між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, з іншого боку, щодо участі України в програмі Європейського Союзу «Єдиний ринок» (2021-2027)» розроблено з метою забезпечення виконання всіх необхідних внутрішньодержавних процедур щодо набрання чинності зазначеною Угодою та участі України у програмі Європейського Союзу «Єдиний ринок» (2021-2027), що забезпечить участь України у Програмі та сприятиме реалізації спільних проектів у рамках Програми.

Угода була підписана 2 лютого 2023 року у м. Києві.

Програму запроваджено відповідно до [Регламенту \(ЄС\) 2021/690](#) Європейського Парламенту та Ради від 28 квітня 2021 року

Програма – це програма фінансової підтримки ЄС (4.2 млрд євро на 7 років), яка дає

можливість посилити та підвищити прозорість Єдиного ринку та забезпечити розвиток його потенціалу задля створення робочих місць, координувати заходи та зменшити адміністративні бар'єри, зосередитись на економічному відновленні промислових екосистем, а також допомагає Єдиному ринку повністю розкрити свій потенціал і забезпечити відновлення Європи після пандемії COVID-19.

Угодою встановлено, що Україна бере участь як асоційована країна та приєднується до компонентів Програми, які спрямовані на зміцнення конкурентоспроможності та стійкості малих і середніх підприємств (далі - МСП) (фінансування цієї цілі складає 1 млрд євро (приблизно 24% від загального бюджету Програми), що забезпечить можливість надання різних форм підтримки бізнесу, зокрема МСП, спрощення доступу до ринків, створення сприятливого бізнес-середовища, сприяння розвитку та росту бізнесу, забезпечення конкурентоспроможності і стійкості компаній та цілих секторів економіки (поєднання екосистем, кластери), сприяння розвитку підприємницького середовища, включаючи схеми менторства.

Серед іншого, до складу зазначеного компоненту включено участь у **Європейській Мережі Підприємств (EEN), Еразмус для молодих підприємців (EYE)**, спільних кластерних ініціативах, створення та поширення високоякісної європейської статистики (фінансування цієї цілі складає 552 млн євро (приблизно 13% від загального бюджету Програми), що дозволить Україні брати участь у розширеному партнерстві між **Євростатом**, національними статистичними інститутами та іншими національними статистичними органами, спрямованому на розробку нової європейської статистики з використанням багатьох джерел даних, передових методів аналізу даних, смарт систем і цифрових технологій.

Відповідно до статті 3 Угоди участь України у Програмі передбачає сплату Україною фінансового внеску.

Внески України за участь у Програмі здійснюватимуться за рахунок державного бюджету. Водночас, як виняток, фінансовий внесок за 2021-2022 роки становитиме 0 євро, оскільки до розрахунку включено коефіцієнт, що дорівнює 0.

У 2023 році реалізація проекту Угоди передбачає сплату фінансового внеску від України до бюджету програми Європейського Союзу "Єдиний ринок" в сумі **112 852 євро**, що у гривневому еквіваленті становить **4 561 184 грн.** за офіційним курсом Національного банку України станом на 17.04.2023 в сумі 40,4174 гривень за 1 євро, а також банківські послуги 1,1% від суми фінансового внеску – 50 173 грн. Загальна сума фінансового внеску з урахуванням банківських послуг становить 4 611 357 грн. Встановлений розмір фінансового внеску обумовлений визначеною на період 2023-2027 років Європейською Комісією для України **знижкою у розмірі 95%** для формування обсягу щорічного фінансового внеску, у зв'язку з чим, коефіцієнт, який використовується для коригування базового показника при розрахунку фінансового внеску становить 0,05.

Фінансування видатків, необхідних для реалізації проекту Угоди, передбачається здійснювати за рахунок бюджетних асигнувань загального фонду Державного бюджету України за бюджетною програмою **КПКВК 1201010 "Керівництво та управління у сфері економіки"**. Ризики, у тому числі фіскальні, відсутні

У 2024 році реалізація проекту Угоди передбачає сплату 4 703 378 грн.

У 2025 році реалізація проекту Угоди передбачає сплату 4 769 248 грн.

У 2026 році реалізація проекту Угоди передбачає сплату 4 899 802 грн.

У 2027 році реалізація проекту Угоди передбачає сплату 4 971 230 грн. Проект Закону спрямований на виконання зобов'язань України відповідно до статті 1 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії їхніми державами членами, з іншої сторони щодо сприяння поступовому зближенню Сторін, ґрунтуючись на спільних цінностях і тісних привілейованих зв'язках, а також поглиблюючи зв'язок України з політикою ЄС та її участь у програмах.

Прийняття проекту Закону забезпечить участь України у Програмі, яка надає додаткові стимули та можливості, у тому числі для підвищення конкурентоспроможності бізнесу, зокрема МСП, створення та поширення високоякісної європейської статистики в Україні.

Участь України у Програмі дозволить посилити співпрацю України з ЄС, що є особливо актуальним з огляду на євроінтеграційні процеси та набуття Україною статусу кандидата на членство в ЄС.

Ярослав Сидорович